

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สภาพการณ์ปัจจุบันและแนวโน้มในอนาคต ประเทศไทยกำลังเผชิญกับความจำเป็นเร่งด่วนในการเร่งรัดพัฒนาประเทศ และมีความต้องการทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพสูงยิ่งกว่ายุคสมัยใด ๆ ที่ผ่านมา สถาบันอุดมศึกษานับว่ามีส่วนสำคัญอย่างยิ่งในการผลิตกำลังคนระดับมัธยมศึกษาเพื่อพัฒนาประเทศ และข้อที่น่าคิดและควรตระหนัก ซึ่งระพี สาคริก (2530: 74) ได้ให้ทัศนะไว้ คือ สถาบันอุดมศึกษาเป็นองค์กรพัฒนาการศึกษาระดับสูง ที่ไม่เพียงสูงด้วยตำราด้วยสาระที่เป็นข้อมูล และรูปแบบของเทคโนโลยี หากน่าจะเป็นความสูงด้วยระดับคุณภาพของคน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง "สูงด้วยภูมิปัญญาและศีลธรรม"

การศึกษาระดับอุดมศึกษาในประเทศไทย ส่วนใหญ่อยู่ในความควบคุมคุณภาพการศึกษาจากรัฐโดยตรง ทั้งนี้ เพื่อให้พัฒนาบุคคลตามความต้องการและกำลังของชาติ ปัจจุบันรัฐได้เปิดโอกาสให้คณะบุคคล หรือเอกชน มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาระดับนี้ โดยสถาบันอุดมศึกษาที่ดำเนินการโดยเอกชนส่วนใหญ่ เป็นสถาบันที่สอนวิชาชีพและผลิตกำลังคนในระดับสูงเพื่อมีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคมและประเทศชาติ เมื่อพิจารณาจากแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติจะพบว่า สถาบันอุดมศึกษาเอกชนได้เริ่มมีส่วนจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาในช่วงระยะของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2515-2519) ในระบบจำกัดรับร้อยละ 5 เมื่อแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2525-2529) ได้เพิ่มเป็นร้อยละ 29 และตามแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 6 (พ.ศ. 2530-2534) ในปีแรกของแผนฯ เอกชนมีส่วนจัดการศึกษาระดับนี้ร้อยละ 14.71 จากจำนวนนักศึกษาเป้าหมาย 143,040 คน (ของรัฐรวมมหาวิทยาลัยเปิด 972,200 คน) และปีสุดท้ายของแผนฯ ร้อยละ 11.13 จากข้อมูลดังกล่าวจะเห็นว่า เอกชนได้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษามากขึ้นเป็นลำดับ นับตั้งแต่แผนฯ ฉบับที่ 3-5 ส่วนแผนฯ ฉบับที่ 6 นั้น เมื่อมีการเปรียบเทียบเป้าหมายจำนวนรับ

นักศึกษาของรัฐแล้วจะมีอัตราลดลง เพราะมีการขยายตัวด้านเป้าหมายการรับนักศึกษาของรัฐในมหาวิทยาลัยเปิดจำนวนมาก เฉพาะอย่างยิ่งนักศึกษาของมหาวิทยาลัยสุโขทัย-ธรรมมาธิราช (สำเร็จ ประเสริฐสุข และสมหมาย จันทรเรือง 2530: 97) แต่เมื่อพิจารณาตามจำนวนสถาบันพบว่าในช่วงระยะแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2525-2529) มีสถาบันอุดมศึกษาเอกชนที่เปลี่ยนประเภทจาก "วิทยาลัย" เป็น "มหาวิทยาลัย" ถึง 5 แห่ง และจากต้นแผนพัฒนาฯ ดังกล่าว มีเอกชนที่สนใจขอใบอนุญาตจัดตั้งและได้รับอนุมัติจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาเอกชนเพิ่มขึ้นอีก 15 แห่ง ปัจจุบันมีสถาบันอุดมศึกษาเอกชนที่เป็นมหาวิทยาลัย สถาบัน และวิทยาลัย รวมทั้งสิ้น 26 แห่ง ซึ่งแสดงถึงพัฒนาการและการขยายตัวในการจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษาของเอกชนที่เพิ่มขึ้นในอัตราที่สูง

ภารกิจของสถาบันอุดมศึกษา ซึ่งเป็นภารกิจหลักของสถาบันการศึกษาที่สำคัญยิ่งคือการเรียนการสอน สิ่งที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน คือ อาจารย์ กับนักศึกษา (วิจิตรศรีสอ้าน 2530: 13) โดยเฉพาะอาจารย์ที่จะสอนวิชาการระดับอุดมศึกษานั้น จำเป็นต้องมีคุณวุฒิสูง จึงจะสามารถถ่ายทอดศิลปวิทยาให้แก่ศิษย์ของตนได้ดี และถ้าอาจารย์มีประสบการณ์ประกอบกับความรู้ทางวิชาการด้วยก็ยิ่งดี แต่อาจารย์จะมีเฉพาะแต่ความรู้ความชำนาญเท่านั้นไม่พอ จำเป็นจะต้องมีสติปัญญาหลักแหลมและกว้างขวาง มีความคิดริเริ่มและใช้เหตุผลและคุณลักษณะของอาจารย์ที่สำคัญอีกข้อหนึ่ง คือ เป็นผู้ที่มีใจรักวิชาการ รักสอน และรักศิษย์ (ป๋วย อึ๊งภากรณ์ 2530: 11-12) อุทุมพร ทองอุไทย (2523: 1) สนับสนุนข้อคิดดังกล่าวว่าคุณภาพของการเรียนการสอนขึ้นอยู่กับคณาจารย์ เพราะคณาจารย์ผู้สอนเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญที่สุด คุณภาพของคณาจารย์เป็นเครื่องบ่งชี้คุณภาพของสถาบันการศึกษา และเป็นองค์ประกอบที่สำคัญอย่างหนึ่งในการผลิตบัณฑิตให้มีคุณภาพ และสอดคล้องกับข้อสรุปของอาชิบอลด์ บี และ ชาร์ง บัวศรี (2511: 28) ซึ่งกล่าวว่า หัวใจของมหาวิทยาลัยอยู่ที่คณาจารย์ผู้สอน มหาวิทยาลัยย่อมไม่สามารถยกฐานะของตนให้สูงเกินกว่าคุณภาพของคณาจารย์ของมหาวิทยาลัยได้

การจัดการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ส่วนใหญ่ยังประสบปัญหาเรื่องการสรรหาคณาจารย์ประจำ การพัฒนาคณาจารย์ และการขาดแคลนผู้ทรงคุณวุฒิทางวิชาการโดยเฉพาะอาจารย์ประจำที่มีคุณวุฒิตามที่สถาบันต้องการ เช่น ด้านบริหารธุรกิจ เศรษฐศาสตร์ บัญชี เพราะโดยมากผู้ที่สำเร็จการศึกษาด้านนี้ มุ่งที่จะทำงานในวงการธุรกิจภาคเอกชนมาก

กว่าจะเป็นอาจารย์ผู้สอน ด้วยเหตุนี้ การสรรหาบุคลากรทั้งอาจารย์พิเศษ และอาจารย์ประจำที่มีความรู้ ความชำนาญ และมีประสบการณ์ จึงมักกระทำในลักษณะการประมูลตัว และโดยทั่วไปอาจารย์พิเศษจะทำหน้าที่เป็นอาจารย์ผู้บรรยายในส่วนของวิชาชั้นและวิชาการ ส่วนอาจารย์ประจำโดยมากสอนวิชาพื้นฐานหรือไม่เช่นนั้น ก็สอนทบทวนมากกว่าการบรรยาย (พัชรินทร์ จำรูญโรจน์ 2530: 102) เรื่องอาจารย์พิเศษนับว่าเป็นปัญหาสำหรับสถาบันอุดมศึกษาเอกชนที่ตั้งขึ้นใหม่ ในเรื่องค่าใช้จ่ายและการจัดตารางเวลาเรียนให้นักศึกษา แม้สถาบันอุดมศึกษาบางแห่งจะพยายามลดจำนวนอาจารย์พิเศษลง และพัฒนาอาจารย์ประจำให้มีคุณวุฒิและประสบการณ์สูงขึ้น ซึ่งยังพบว่า อาจารย์ประจำในสถาบันอุดมศึกษาเอกชนส่วนใหญ่มีคุณวุฒิปริญญาตรีมากกว่าร้อยละ 50 ของอาจารย์ทั้งหมด (สุทธิลักษณ์ ชรรมโหระ 2530 : 126)

นอกจากนี้ในด้านประสิทธิภาพการผลิตบัณฑิต พบว่า ค่อนข้างต่ำเมื่อเทียบกับมหาวิทยาลัยของรัฐ เนื่องจากมีนักศึกษาเรียนสำเร็จช้ากว่าเวลาที่หลักสูตรกำหนด ซึ่งสุทธิลักษณ์ ชรรมโหระ (2530: 132) พบว่า ประสิทธิภาพการผลิตบัณฑิตของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนมีค่าประมาณร้อยละ 55 ถึง 87 ซึ่งเกิดการสูญเสียเปล่าประมาณร้อยละ 13-45 เนื่องจากผู้เรียนใช้เวลาศึกษาจนสำเร็จหลักสูตรโดยเฉลี่ย 4 ปี ถึง 5.2 ปี และนอกจากนี้ยังมีนักศึกษาที่ออกกลางคันก่อนสำเร็จการศึกษาเป็นจำนวนมาก นับเป็นการสูญเสียเปล่าทางการลงทุนทางการศึกษาของผู้เรียน และเป็นผลเสียต่อสถาบันอุดมศึกษาเอกชน เนื่องจากการดำเนินการอยู่ได้ด้วยรายได้หลัก คือ ค่าธรรมเนียมการเล่าเรียนของนักศึกษา และจากการศึกษาสาเหตุการออกกลางคันของนักศึกษาสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทย พบว่า นักศึกษามีปัญหาด้านการปรับตัว มีความกังวลใจเมื่อใกล้สอบ ไม่ทราบเทคนิควิธีการศึกษาให้ได้ผล จำเป็นต้องเรียนบางวิชาที่ไม่ชอบ และไม่ทบทวนวิชาหลังการเรียน (เรณู ผลสวัสดิ์ และคณะ 2528: 36)

จากปัญหาหลายประการข้างต้นจะพบว่าสถาบันอุดมศึกษาเอกชนกำลังอยู่ในสภาวะที่ต้องปรับปรุงสถาบันให้มีคุณภาพเพราะต้องแข่งขันกับสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ และที่สำคัญคือการแข่งขันกันเองในระหว่างสถาบันอุดมศึกษาเอกชนด้วยกัน การประสบปัญหาเรื่องจำนวนนักศึกษาที่ลดลง คุณภาพของคณาจารย์ และคุณภาพของบัณฑิต ตลอดจนประสิทธิภาพในการผลิตบัณฑิตนับว่าเป็นเรื่องเร่งด่วนที่สำคัญต่อการวางแผนปรับปรุงการจัดการศึกษาของสถาบัน

และในขณะเดียวกันที่ทบวงมหาวิทยาลัย จัดทำโครงการวิจัยเกี่ยวกับสถาบันอุดมศึกษา เอกชน เพื่อนำผลการวิจัยไปประกอบการวางแผนอุดมศึกษาของชาติในระยะ 15 ปี ซึ่งภาควิชา อุดมศึกษาได้รับโครงการวิจัยดังกล่าว ในฐานะที่ผู้วิจัยเป็นอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษา เอกชน และกำลังศึกษาอยู่ในภาควิชาดังกล่าว จึงมีความสนใจที่จะทำวิจัยร่วมกับโครงการในเรื่อง การศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนในสถาบันอุดมศึกษา เอกชน เพราะการเรียนการสอนนั้น เป็นภารกิจหลักและเป็นหัวใจของการดำเนินการของสถาบันการศึกษา ผลการวิจัยครั้งนี้จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการนำเสนอแนวทาง และข้อมูลเพื่อประกอบการวางแผนอุดมศึกษาของชาติด้านสถาบันอุดมศึกษา เอกชน นอกจากนี้ผู้บริหาร หรือบุคคลที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องในวงการอุดมศึกษา เอกชน ได้ทราบปัญหาของคณาจารย์และนักศึกษา ในการจัดการเรียนการสอน อันจะเป็นข้อมูลที่เอื้อประโยชน์ต่อการดำเนินการในการพัฒนาคณาจารย์ ด้านการเรียนการสอน การสนองความต้องการ หรือบรรเทาปัญหาการเรียนของนักศึกษา และปรับปรุงพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้ได้บัณฑิตที่เพียบพร้อมด้วยคุณภาพ และประสิทธิภาพ เพื่อเป็นทรัพยากรบุคคลที่มีคุณค่าแก่ประเทศชาติต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ

1. ศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนในสถาบันอุดมศึกษา เอกชน
2. สืบค้นความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับสภาพการจัดและปัญหาการเรียนการสอนในสถาบันอุดมศึกษา เอกชน
3. เปรียบเทียบสภาพการจัดและปัญหาการเรียนการสอนของสถาบันอุดมศึกษา-เอกชน จำแนกตามกลุ่มสาขาวิชา ระยะเวลาดำเนินงานของสถาบัน และคุณวุฒิของผู้สอน

คำถามเพื่อการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีคำถามดังนี้

1. ระบบการจัดการเรียนการสอนในสถาบันอุดมศึกษา เอกชน ในปัจจุบัน มีลักษณะเป็นอย่างไรบ้าง

2. สถาบันอุดมศึกษาเอกชนที่มีการจัดสถานที่ อุปกรณ์การเรียน และกิจกรรม หรือหน่วยงานที่เสริมการจัดการเรียนการสอนอย่างไร
3. ความคิดเห็นของอาจารย์ประจำ นักศึกษาปริญญาตรี นักศึกษาปริญญาโท เกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอน และความพึงพอใจต่อการเรียนการสอน เป็นอย่างไร
4. อาจารย์ที่สอนในกลุ่มสาขาวิชา (ISCED) ที่แตกต่างกัน อาจารย์ที่สอนในสถาบันที่มีระยะเวลาดำเนินการของสถาบันแตกต่างกัน และอาจารย์ที่มีวุฒิปริญญาตรีกับอาจารย์ที่มีวุฒิปริญญาโท มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน การประเมินผล การเรียนการสอน และความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนแตกต่างกันหรือไม่
5. นักศึกษาปริญญาตรีที่ศึกษาในกลุ่มสาขาวิชา (ISCED) ที่แตกต่างกัน นักศึกษาปริญญาตรีที่ศึกษาในสถาบันที่มีระยะเวลาดำเนินการของสถาบันแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน การประเมินผลการเรียนการสอน และความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนแตกต่างกันหรือไม่

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยดังนี้

1. การวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาเฉพาะสถาบันอุดมศึกษาเอกชนที่เปิดสอนก่อนปีการศึกษา 2530 เนื่องจากถือว่าได้มีประสบการณ์ในการดำเนินงานอุดมศึกษา และอย่างน้อยมีนักศึกษาที่เรียนอยู่ในชั้นปีที่ 3 ซึ่งสามารถแสดงความคิดเห็นได้กว้างขวาง และให้ผลของข้อมูลได้กระจายมากกว่า การวิจัยเน้นสภาพการจัดการเรียนการสอนใน 6 กลุ่มสาขาวิชา ตามมาตรฐานสากล ว่าด้วยการจัดกลุ่มสาขาวิชาทางการศึกษา (ISCED International Standard Classification of Education) ดังนี้ คือ กลุ่มสาขาวิชาสังคมศาสตร์ กลุ่มสาขาวิชานิติศาสตร์ กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ธรรมชาติ กลุ่มสาขาวิชาแพทยศาสตร์ และวิชาที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพ และกลุ่มสาขาวิชาวิศวกรรมศาสตร์ โดยเลือกกลุ่มตัวอย่างสถาบันอุดมศึกษา โดยวิธีสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) ร้อยละ 50 จากจำนวนสถาบันที่อยู่ในเกณฑ์ที่กำหนด 21 สถาบัน ได้จำนวน 11 สถาบัน ดังตารางที่ 1 ดังนี้

ตารางที่ 1 จำนวนสถาบันอุดมศึกษาเอกชน และกลุ่มสาขาวิชาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

สถาบันอุดมศึกษาเอกชน	กลุ่มสาขาวิชา				
	สังคมศาสตร์	นิติศาสตร์	วิทยาศาสตร์	แพทยศาสตร์	วิศวกรรมศาสตร์
1. มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ /	/	/	/	-	-
2. มหาวิทยาลัยศรีปทุม /	/	/	-	-	/
3. มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย /	-	-	/	-	-
4. มหาวิทยาลัยพายัพ /	-	-	/	/	-
5. วิทยาลัยเอเชียอาคเนย์ /	-	-	-	-	/
6. วิทยาลัยศรีอีสาน /	/	/	-	-	-
7. วิทยาลัยหัวเฉียว -	-	-	-	/	-
8. วิทยาลัยคริสเตียน -	-	-	-	/	-
9. วิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล /	/	/	-	-	/
10. วิทยาลัยศรีโสภณ /	/	-	-	-	-
11. วิทยาลัยรังสิต /	/	-	/	/	/
รวม	9	3	4	4	4

หมายเหตุ : / = มีการเปิดสอนในสาขานั้น ๆ

วิทยาศาสตร์ = วิทยาศาสตร์ธรรมชาติ

แพทยศาสตร์ = แพทยศาสตร์และสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพ

2. มุ่งศึกษาระบบการจัดการศึกษาและสภาพการจัดอาคารสถานที่ อุปกรณ์การเรียน และกิจกรรมเสริมการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรีและระดับบัณฑิตศึกษา

3. ศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอน และความพึงพอใจเกี่ยวกับการเรียนการสอนตามความคิดเห็นของอาจารย์ นักศึกษาปริญญาตรี และนักศึกษาปริญญาโท ในด้านต่าง ๆ ดังนี้

3.1 การจัดกลุ่มเรียน และวิธีการสอนแบบต่าง ๆ ของอาจารย์

3.2 สภาพการจัดการเรียนการสอน ด้านวัตถุประสงค์การสอนเกี่ยวกับคุณลักษณะของนักศึกษาตามความมุ่งหวังของอาจารย์ การมุ่งสู่อาชีพเมื่อสำเร็จการศึกษา ด้านการเรียนการสอน และด้านการประเมินผลการเรียนการสอน

3.3 ความพึงพอใจในภาพรวมของสถาบัน ด้านอาจารย์ประจำ อาจารย์พิเศษ นักศึกษา การเรียนการสอน และสภาพแวดล้อมการเรียนการสอน

4. เปรียบเทียบความคิดเห็นอาจารย์และนักศึกษาปริญญาตรี จำแนกตามกลุ่มสาขาวิชา (ISCED) ระยะเวลาดำเนินการของสถาบัน คุณวุฒิผู้สอน ในด้านต่าง ๆ ดังนี้

4.1 สภาพการจัดการเรียนการสอนในด้านการเรียนการสอน ด้านการประเมินผลการเรียนการสอน

4.2 ความพึงพอใจในภาพรวมของสถาบัน ด้านอาจารย์ประจำ อาจารย์พิเศษ นักศึกษา การเรียนการสอน และสภาพแวดล้อมการเรียนการสอน

5. ตัวแปรที่จะศึกษา มีดังนี้

5.1 ตัวแปรอิสระในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่

อาจารย์ ศึกษาเฉพาะอาจารย์ประจำที่ทำการสอนในภาคปลาย
ปีการศึกษา 2531

นักศึกษาปริญญาตรี ศึกษาเฉพาะนักศึกษาภาคปกติ หลักสูตร 4 ปี ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคปลายปีการศึกษา 2531 ทุกชั้นปี

นักศึกษาปริญญาโท ศึกษาเฉพาะนักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคปลาย
ที่การศึกษา 2531 ทุกชั้นปี

ระยะเวลาในการดำเนินการของสถาบัน ใช้เกณฑ์ระยะเวลาที่
ประกาศในพระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษา เอกชน พ.ศ.
2522 จัดแบ่งสถาบันออกเป็น 2 กลุ่ม คือ สถาบันที่
เปิดดำเนินการก่อนพระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษา-
เอกชน พ.ศ. 2522 และสถาบันที่เปิดดำเนินการ
หลังพระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. 2522

กลุ่มสาขาวิชา (ISCED) 5 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มสาขาวิชาสังคมศาสตร์ นิติ-
ศาสตร์ วิทยาศาสตร์ธรรมชาติ แพทย์ศาสตร์และวิชา
ที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพ และวิศวกรรมศาสตร์

คุณวุฒิผู้สอน คือ คุณวุฒิของอาจารย์ที่มีวุฒิปริญญาตรี และวุฒิปริญญาโท

5.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการ

สอนและความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอน

ข้อตกลงเบื้องต้น

1. เนื่องจากการจัดการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน มีพัฒนาการในการ
จัดตั้งสถาบันและการเปิดสาขาวิชาในช่วงปีต่าง ๆ แตกต่างกันในกรณีนี้ผู้วิจัยถือว่า สถาบัน
อุดมศึกษาเอกชนทุกแห่งทั้งกรุงเทพฯ และต่างจังหวัดมีมาตรฐานการจัดการเรียนการสอนทุก
ระดับเท่าเทียมกัน เพราะอยู่ในเกณฑ์การควบคุมมาตรฐานการศึกษาทุกชั้นตอน ตั้งแต่การขอ
จัดตั้งสถาบัน การขออนุมัติเปิดหลักสูตร การจัดการศึกษา คุณวุฒิของผู้สอน ตลอดจนการ
ประเมินผลการศึกษา ซึ่งทบวงมหาวิทยาลัยมีคณะกรรมการควบคุมและตรวจสอบทุกระยะ

2. การศึกษาสภาพการจัดและปัญหาการเรียนการสอนในระดับบัณฑิตศึกษา ผู้
วิจัยจะยึดถือเกณฑ์การเลือกสถาบันอุดมศึกษาในระดับปริญญาตรีเป็นหลัก ถ้าสถาบันใดมีการ
จัดการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา ผู้วิจัยจะถือว่าสถาบันนั้นเป็นตัวแทนของกลุ่มตัวอย่างในการ
จัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

ข้อจำกัดในการวิจัย

เนื่องจากการวิจัยเรื่องนี้เป็นการศึกษาภาพรวมของสถาบันอุดมศึกษา เอกชนเท่านั้น
จึงไม่เห็นรายละเอียดเฉพาะสาขาชัดเจน

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

- สถาบันอุดมศึกษาเอกชน หมายถึง มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีปทุม มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย มหาวิทยาลัยพายัพ วิทยาลัยศรีอีสาน วิทยาลัยหัวเฉียว วิทยาลัยคริสเตียน วิทยาลัยเอเชียอาคเนย์ วิทยาลัยวงษ์สวัสดิกุล วิทยาลัยศรีโสภณ และวิทยาลัยรังสิต
- กลุ่มสาขาวิชา (ISCED) หมายถึง กลุ่มสาขาวิชาที่จัดกลุ่มตามเกณฑ์มาตรฐานสากลว่าด้วยการจัดกลุ่มวิชาทางการศึกษา มี 5 กลุ่มสาขาวิชาที่มุ่งศึกษา คือ กลุ่มสาขาวิชาสังคมศาสตร์ กลุ่มสาขาวิชานิติศาสตร์ กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ธรรมชาติ กลุ่มสาขาวิชาแพทยศาสตร์และวิชาที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพ กลุ่มสาขาวิชาวิศวกรรมศาสตร์
- กลุ่มสาขาวิชาสังคมศาสตร์ หมายถึง คณะบริหารธุรกิจ คณะบัญชี คณะเศรษฐศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์
- กลุ่มสาขาวิชานิติศาสตร์ หมายถึง คณะนิติศาสตร์
- กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ธรรมชาติ หมายถึง คณะวิทยาศาสตร์
- กลุ่มสาขาวิชาแพทยศาสตร์และวิชาที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพ หมายถึง คณะพยาบาลศาสตร์
- กลุ่มสาขาวิชาวิศวกรรมศาสตร์ หมายถึง คณะวิศวกรรมศาสตร์
- อาจารย์ หมายถึง อาจารย์ประจำที่ทำการสอนในกลุ่มสาขาวิชา (ISCED) ในภาคปลายปีการศึกษา 2531 ของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน
- นักศึกษาปริญญาตรี หมายถึง นักศึกษาปริญญาตรีภาคปกติในกลุ่มสาขาวิชา (ISCED) ที่กำลังศึกษาในภาคปลายปีการศึกษา 2531 ของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ทุกชั้นปี

นักศึกษานิเทศศาสตร์ หมายถึง นักศึกษานิเทศศาสตร์ที่ลงทะเบียนศึกษาในภาค
ปลายปีการศึกษา 2531 ของสถาบันอุดมศึกษา เอกชน
สภาพการจัดการเรียนการสอน หมายถึง ความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษา
ที่เกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนในด้านวัตถุประสงค์ การเรียนการสอน และการประเมินผล
การเรียนการสอน

ปัญหาการจัดการเรียนการสอน หมายถึง ความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษา
เกี่ยวกับปัญหาของสถาบัน ในด้านอาจารย์ประจำ
อาจารย์พิเศษ นักศึกษา การเรียนการสอน และ
และสภาพแวดล้อมการเรียนการสอน โดยพิจารณาจาก
ความพึงพอใจ

สถาบันที่ดำเนินการก่อน พ.ร.บ. 2522 หมายถึง มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต
มหาวิทยาลัยศรีปทุม มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย
มหาวิทยาลัยพายัพ วิทยาลัยเอเชียอาคเนย์ และ
วิทยาลัยศรีอีสาน

สถาบันที่ดำเนินการหลัง พ.ร.บ. 2522 หมายถึง วิทยาลัยหัวเฉียว วิทยาลัย
คริสเตียน วิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล วิทยาลัยศรีโสภณ
และวิทยาลัยรังสิต

ประโยชน์ที่จะได้รับจากผลการวิจัย

1. ผลการวิจัยจะเป็นข้อมูล และแนวทางประกอบการวางแผนอุดมศึกษา เอกชน
ระยะยาวของทบวงมหาวิทยาลัย ในด้านการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้สถาบันอุดมศึกษา
เอกชนมีประสิทธิภาพและมีมาตรฐานเป็นที่ยอมรับ
2. ผลการวิจัย จะเป็นประโยชน์ต่อการบริหารงานวิชาการ ของผู้บริหาร หรือ
คณาจารย์ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการเรียนการสอน ในการปรับปรุงและพัฒนาวิธีการ
จัดการเรียนการสอนและสิ่งอำนวยความสะดวกของสถาบันให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

3. เครื่องมือวิจัยจะเป็นแนวทางพื้นฐานด้านหนึ่ง ในการสร้างเครื่องมือที่ใช้สำรวจสถาบัน และสอบถามความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษา ที่มีความน่าเชื่อถือได้มากขึ้น ในการตรวจสอบ ประเมินสภาพและความพึงพอใจในการเรียนการสอน

ลำดับชั้นในการเสนอผลการวิจัย

รายงานผลการวิจัยนี้ แบ่งออกเป็น 5 บท บรรณานุกรมและภาคผนวก โดยเสนอตามลำดับดังนี้

บทที่ 1 บทนำ กล่าวถึง ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา วัตถุประสงค์ของการวิจัย คำถามเพื่อการวิจัย ขอบเขตของการวิจัย ข้อตกลงเบื้องต้น ข้อจำกัดในการวิจัย คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย และประโยชน์ที่จะได้รับจากผลการวิจัย

บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง กล่าวถึง องค์ประกอบในการจัดการเรียนการสอนในด้านผู้สอน ผู้เรียน วงจรการเรียนการสอน และสภาพแวดล้อมการเรียนการสอน การจัดการเรียนการสอนระดับมัธยมศึกษา พัฒนาการของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย กล่าวถึง ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ลักษณะของแบบสอบถาม การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์และการนำเสนอข้อมูล

บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย